Tâi-ôan-lâng tàu-tīn chit-ē kú, sūn-èng Tâi-ôan-lâng ê ì-sù, kāng-khóan kóng-chò tang-hún.

Kó-chá tang-hún sī tang-thi^{n} chiah ū teh chò ê chiáh-mih, m̄-sī Soa^{n}-tang-lâng chò ê Soa^{n} Tang-hún. Sui-jiân chhī-bīn-siōng mā ū Soa^{n}-tang-pâi ê tang-hún, he sī phín-pâi miâ, m̄-thang gō̍-hōe gō̍-kái--khì. Bô-kāng ê só-chāi, bô-kāng ê bûn-hòa, tong-jiân ū bô-kāng ê hō-miâ hâm-ì, "kok-iú chhian-chhiu". Tiong-kok-lâng hō ê miâ ū ngá-khì, Lán Tâi-ôan-lâng hō ê miâ mā chin kah-bī.

Kóng kàu chia, sūn-sòa kóng Jit-pún-lâng ê tang-hún kiò sím-mih? "*Halu same*", Hàn-jī siá-chò " 春雨 ", tioh-sī chhun-thi^{n} lóh-hō̍ ê ì-sù. Án-chóa^{n} kóng? Jit-pún-lâng chò tang-hún, kāng-khóan su-iàu tī kôa^{n}-thi^{n} iōng peng léng-tòng, tī chhun-thi^{n} thi^{n}-khì sio-lō ê sî, chiah kōa^{n}-kōa^{n} chhut-lâi phák jit-thâu. Chit-sî-kan, phák tang-hún ê tōa-tiâ^{n}, tek-ko téng 1-kōa^{n} 1-kōa^{n} ê tang-hún si (tiâu), kài-sêng tī-teh lóh mn̂g-mn̂g-á hō̍, "chhun-ú, chhun-hō̍" chit-khóan kéng-tì, kiám m̄-sī chin ū si-jîn ê khì-chit!

Tang-hún? Hún-si? Á-sī chhun-ú? Kiám ū-lâng siū^{n}-tioh Tâi-ôan-lâng hō-miâ ê gôan-ì? Tâi-ôan-lâng ê khì-chit tī toeh? Tâi-ôan-lâng beh ū khì-chit, it-tēng tioh iōng Tâi-ôan-lâng ê koan-tiám, iōng Tâi-ôan-lâng ê ōe-gí, chiah ē-tàng piáu-tát chhut Tâi-ôan-lâng ê gôan-bī! Kóa^{n}-kín lâi ôh Tâi-gí-bûn, iōng ka-kī ê gôan-im, iōng ka-kī ê khùi-kháu, keng-kòe bûn-hák ê chhú-lí, kiàn-lip Tâi-ôan-lâng ko-ngá ê phín-chit.

Kám-siā Chhân-tiong Thài-pin Khì-giáp Kong-si thâu-ke Gân--sian--se^{n} thê-kiong chè-chō tang-hún ê kòe-thêng kap Tâi-ôan-lâng kā tang-hún hō-miâ ê iû-lâi, hō̍ lán liáu-kái bô-kāng kok-tō̍ ē sán-seng bô-kāng bûn-hòa ê lāi-hâm.

Tang-hún ê tang, sī tang-sai ê tang, m̄-sī tang-thi^{n} ê tang?

Lîm Chheng-siâng

Táh ōe-thâu: 2003 nî 5 gòeh tiong-sûn, iú-koan tang-hún ê tang sī tang-sai ê tang, á-sī tang-thi^{n} ê tang, kià hō̍ Chùn-iòk hia^{n} kap sòa^{n}-téng pêng-iú ê 3-tiu^{n} phe.

Tē-1-tiu^{n} phe (5 goeh chhe 10 kià--ê)

Kok-ūi tông-chì, tāi-ke pêng-an, bô khì hō̍ SARS soah--tioh ho^{n}h!

Chū góa sè-hàn kàu ta^{n}, múi pái bé--tioh ê tang-hún, siū^{n}-kóng pau-chong lóng sī iōng 冬粉 chit 2-jī Hàn-jī.

M̄-koh, góa beh thèh-kiong 1-ê su-sit hō̍ tāi-ke chham-khó. Chiàn-āu lâi Tâi-ôan ê só-ūi "gōa-séng seng-lí-lâng" lāi-té ū 1-ê choan-bûn chò tang-hún ê Soa^{n}-tang-lâng, Biâu Iòk-siù. Biâu sī Biâu-lèk ê biâu, Iòk sī kàu-iòk ê iòk, Siù sī iu-siù ê siù. In kong-si ê miâ kiò-chò Liân-hôa. Hit-chūn tī góan chhù-pi^{n} phák tang-hún, sì-pi^{n} lóng iáu-sī chhân. Gún chia-ê gín-á, tiā^{n}-tiā^{n} tī bóe-àm-á-sî, kang-lâng siu phák ta ê tang-hún liáu-āu, khì phák tang-hún ê tek-kè-á kha khioh lak tī thô-kha ê tang-hún iù-á tńg-lâi chí. Kang-tiû^{n} ê só-chāi tioh-sī chit-má ê Tâi-tiong-chhī Bûn-hòa Tiong-sim ê tang-pêng Lîm-som Lō̍ téng, lî bô kàu 500 kong-chhioh hn̄g nā-tiā^{n}. Chit-keng kang-tiû^{n} tī 1950 nî-tāi bóe-kî tioh sóa-khì Tâi-pak ê Lâm-káng, kái chò tōa-chong bùt-chu, sió-bèh(wheat) kap mī-hún ê seng-lí, thàn chin-chē chî^{n}. Liân-hôa chit-má ná-chhiū^{n} iáu-tī Lâm-káng, Tâi-pak thàu

Ke-lâng ê kong-lō̍ pi^{n}. Biâu Iok̍-siù chhut 1-ê siong-tong ū-miâ ê hāu-se^{n}, Biâu Hong-kiông, tioh̍-sī chit-má lán Tâi-ôan chu-sìn kang-giap̍ ê tōa thâu-lâng chi-it, Sîn-thong chip̍-thôan ê láu-pán. Biâu Hong-kiông chēng sè-hàn tioh̍ hō̍ in lāu-pē sàng-khì Bí-kok thak̍-chheh, bô tī Tâ-ôan thak̍-kòe tiong-hak̍.

Kám kóng 1-ê Soa^{n}-tang-lâng khui kong-si chò tang-hún, án-ne tang-hún ê tang tioh̍-sī Soa^{n}-tang ê tang leh? Góa mā m̄ siong-sìn.

Koh 1-kiā^{n} tāi-chì hō̍ tāi-ke chò chham-khó. 20 kúi nî chêng góa chhím-lâi Tang-hái Tāi-hak̍ kà-chheh ū 1-ê khì-kóan-hē ê hak̍-seng Chhòa Siù-cheng, in lāu-pē sī só-ūi ê lāu-ō-á, lāu-bú sī Tâi-tiong-lâng, i tong-jiân sī ō-á-han-chî, chit-má tòa tī *Chicago* hù-kīn. Láu-Chhòa--ê chit̍-ê lâng ùi Soa^{n}-tang lâi Tâi-ôan ê sî, sī 1-ê 10-thóng-hòe-á ê gín-á-peng, bô pē bô bó, bô ka-chóah mā bô sat-bó. Tī kun-tiong lāi-té kan-ta ē-tàng chò hóe-hu-peng, tioh̍-sī tī chàu-kha chò chap̍-chhe-á kang. I liân 2-téng-peng tioh̍ kiông-beh bô chu-keh, hō̍ lâng khòa^{n} bô bak̍-tē, só-í tioh̍ chīn-liōng chhōe ki-hōe ùi kun-tiong thè-iah̍. Lî-khui liáu-āu chin tú-hó khì tú-tioh̍ 1-ê Soa^{n}-tang tông-hiong kā i siu-liû. Chit-ê tông-hiong tú-hó teh chò tang-hún, khiàm kha-chhiú. Láu-Chhòa--ê tī chit-keng kang-tiû^{n} chin phah-pià^{n}, mā hō̍ kang-tiû^{n} ê cha-bó-kang ì--tioh̍, án-ne sòa piàn-chò Tâi-ôan kiá^{n}-sài. Thâu-ke ang-á-bó bô se^{n}, chiong Láu-Chhòa--ê khòa^{n} chò ná ka-kī ê kiá^{n}, ang-á-bó kam-gōan tī sí liáu-āu, chiong kui-keng kang-tiû^{n} pàng hō̍ i. Láu-Chhòa--ê mā kè-siok̍ teh chò tang-hún, phak̍ tang-hún, it-tit̍ kàu ka-kī ê 4-ê gín-á lóng tāi-hak̍ pit-giap̍, bô lâng beh chiap i ê sū-giap̍ chiah chiong kang-tiû^{n} koai^{n}--khí--lâi. Khn̄g chin kú bô koh phak̍ tang-hún ê kang-tiû^{n}, thó-tē put-chí-á khoah, bóe--á khì hō̍ lang bé--khì, khí tōa-lâu, tioh̍-sī chit-má Tâi-tiong-chhī bē-tiû^{n} siōng-tōa, ū A B C 3-tòng tōa-lâu ê Tiong-iú Pah-hòe Kong-si. Tiong sī Tâi-tiong ê tiong, iú sī pêng-iú ê iú. Láu-Chhòa thèh-tioh̍ chiok chē chî^{n}, mā bô kái-piàn i ê seng-óah hong-sek, chhut-mn̄g mā-sī kōa^{n} ka-chì, khiâ thih-bé, chhēng kàu lop-sōm lop-sōm, bô lâng chai-iá^{n} i sī hó-giah̍-lâng. Hāu-se^{n} cha-bó-kiá^{n} tī i ê se^{n}-jit̍ sàng ê se-bí-lơh lóng iáu sin-sin tiàu tī sa^{n}-á-tû, m̄-bat péng chhut-lâi chhēng.

Góa ē-kì-tit Chùn-iok̍ hia^{n} kóng i sī Tâi-tiong Siong-giap̍, chit-má ê Tâi-tiong Ki-sut̍ Hak̍-ī^{n}, pit-giap̍ ê. Hit-chūn nā ū ùi hak̍-hāu mn̄g óng pak kiâ^{n}, èng-tong chai-iá^{n} chhiû^{n}-thâu-á kha hit-pêng kiò-chò Khàm-á-téng. Tî-liáu chhân í-gōa, kan-ta 1-2 keng-á chhù nā-tiā^{n}. In-ūi góa sī Tâi-tiong 1-tiong pit-giap̍ ê, góan 2-keng hak̍-hāu sio keh-piah, tāi-khài sì-khơ-ûi-á ê tē-lí sió-khóa ū jīn-sek chiah tioh̍.

Chin tú-hó, 2-keng phak̍ tang-hún ê kang-tiû^{n} lóng-sī Soa^{n}-tang-lâng keng-êng ê. Sī-m̄-sī khá-hap̍, chhiá^{n} tāi-ke chí-kàu.

Tē-2-tiu^{n} phe (5 goeh 11 kià--ê)

Kok-ūi iú-chì, tāi-ke gâu-chá!

Góa cha-hng ē-pơ kià ê hit-tiu^{n} phe, siá liáu ū khah tn̄g, lo-lí-lo-so, tek-ko tàu chhài-to. Ka-chài, Chìn-kiù hia^{n} kap Lah-jih hia^{n} koh bô-hiâm siu^{n} tn̄g, nāi-sim khòa^{n} ôan, chin-kín tioh̍ hôe-èng. To-siā. Cha-mê beh kàu pòa^{n}-mê chiah tó tī bîn-chhn̄g, jú siū^{n} jú kám-kak kòai-kî, ná ē hiah-nih̍-á tú-hó, lóng-sī Soa^{n}-tang lâng teh chò tang-hún? Chái-khí 6-tiám-gōa, chiū^{n}-bāng kā chhōe khòa^{n}-māi. Kiat-kó ná-chhiū^{n} bô m̄-tioh̍, chin-chià^{n} sī Soa^{n}-tang lâng chiah teh chò tang-hún. Chhiá^{n} tāi-ke chiū^{n}

www.openfind.com.tw, chit-ê khó-lêng tī Tâi-ôan siōng lī-hāi koh siōng-hó ê sơ-soh iân-jín(*search engine*), iōng Liông-kháu Hún-si(龍口粉絲) chit 4-jī Hàn-jī kā chhōe siong-koan ê bāng-iȧh, chhut-hiān ê bāng-iȧh khó-lêng ē hō̍ tāi-ke chhoah 1-tiô. Ū kàu chē ê bāng-iȧh lóng-sī teh kóng Soaⁿ-tang chhut-sán ê *vermicelli*! Kî-tiong ū 1-ê bāng-chām kóng tiȯh Chiong-hòa Pó-táu ū 1-keng chò tang-hún ê kang-tiûⁿ, mā-sī Soaⁿ-tang-lâng khui..ê.

Só-í, góa ē-sái án-ne thui-tòan, tang-hún m̄-sī "冬粉", sī "東粉" chiah tiȯh lah. "Lán Tâi-ôan-lâng it-poaⁿ chiong東粉 kóng-chò冬粉khó-lêng sī í-gô-thôan-gô (以訛傳訛), kóng m̄-tiȯh ka-kī mā m̄-chai.

Nā án-ne, góa chêng hit-tiuⁿ phe, kóng sè-hàn kàu taⁿ, bé tang-hún só khòaⁿ--tiȯh ê pau-chong lóng-sī 冬粉 chit 2-jī, tiȯh ài siu-chèng. Hàn-jī lóng-sī "粉絲" (hún-si), m̄-sī tang-hún, chiah tiȯh.Kì-tî bô hó, koh hèng thi̍h. Tī chia, góa kā tāi-ke hōe sit-lé.

Lah-jih hiaⁿ tòa tī Chhân-tiong-ng, kap Pó-táu sio keh-piah, ē-sái choan-kang khì chhōe Tiuⁿ Tiong-kng sian-siⁿ khai-káng, mn̄g i: sī án-chóaⁿ kan-ta Soaⁿ-tang-lâng ē-hiáu chò tang-hún?

Chit-ê "thui-tòan" sī-m̄-sī ē-tàng hō̍ tāi-ke chò 1-ê su-khó: Tiāⁿ-tiāⁿ kóng ê ōe, bô it-tēng chèng-khak.

Chhiáⁿ chí-kàu.

Tē-3-tiuⁿ phe (5 goeh 13 kià--ê)

Kok-ūi iú-chì, chhiáⁿ koh iông-ún góa lô-so 4,5-kù ōe.

Tang-hún ū tȯk, tī lán Tâi-ôan ná-chhiūⁿ m̄-bat thiaⁿ--kòe. Sím-mi̍h tȯk, phiò-pe̍h iōng ê tiáu/tiau-pâi-khóai吊/雕白塊（甲醛次硫酸氫鈉） lah.

M̄-koh, khòaⁿ tiȯh in Tiong-kok hiah-ê Soaⁿ-tang siōng chhut-miâ ê tang-hún chè-chō kong-si, pau-koat: Âng-thah pâi (紅塔) ê Chiau-óan（招遠）, Chin-chu pâi(珍珠)ê Ian-tâi （煙台） Chin-chu Liông-kháu, Liông-sèng pâi（龍盛） ê Sîn-chu (神珠), hām Siang-kiô pâi (雙橋) ê Kiaⁿ-hôa Le̍k-sek si̍t-phín téng-téng, kèng-jiân lóng iōng ū-tȯk ê kang-giȧp iōng phiò-pe̍h-hún, hō̍-lâng liȧh--tiȯh, koh káⁿ khì hoat-īⁿ kò Chek-kang séng ê ōe-seng-thiaⁿ. Si̍t-chāi sī: chhat-á khah béng lâng!

Che hō̍ góa siūⁿ-tiȯh téng-chām-á, lán Hêng-chèng-īⁿ Siau-hùi-chiá Pó-hō̍ UOH(úi-ôan-hōe) kong-pò, lán Tâi-ôan tī chhī-bīn siōng teh bē ê bí-hún, 8-90-pha m̄-sī chin-chiàⁿ bí-hún chò--ê, tian-tò iōng hoan-be̍h-hún chò, in-ūi sêng-pún ke chin siȯk, tān-sī bē ê kè-siàu iā bô khah siȯk, ē-sái kóng sī khi-phiàn siau-hùi-chiá. Chin khó-sioh, sòa--loh--lâi ná-chhiūⁿ bô ū sím-mi̍h tui-chong ê pò-kò. Án-ne, siau-hùi-chiá ê khôan-ek kám ū-iáⁿ tit-tiȯh pó-chiòng?

M̄-chai tāi-ke ū chù-ì--tiȯh bô? Tī lán Tâi-ôan chhī-bīn-siōng bé ê tang-hún kám lóng lán chia ka-kī ê kang-tiûⁿ seng-sán--ê? Chū-chiōng Tâi-ôan ka-ji̍p WTO í-āu, ùi Tiong-kok chìn-kháu ê lông-sán-phín jú lâi jú chē. Chit tiong-kan, tang-hún tong-jiân tī lāi-té. Tāi-ke nā ū beh bé tang-hún, tiȯh-ài sió-sim, m̄-thang khì bé-tiȯh ū-tȯk ê tang-hún haⁿh.

Chhiáⁿ chham-khó ē-bīn chit 3-ê bāng-iȧh:

http://www.cageo.com.tw/showproduct/chhggov/tour/tour_n23_10.htm

http://www.pdsdaily.com.cn/big5/content/2001-06/07/content_16245.htm

http://news.big5.enorth.com.cn/system/2001/07/17/000094153.shtml